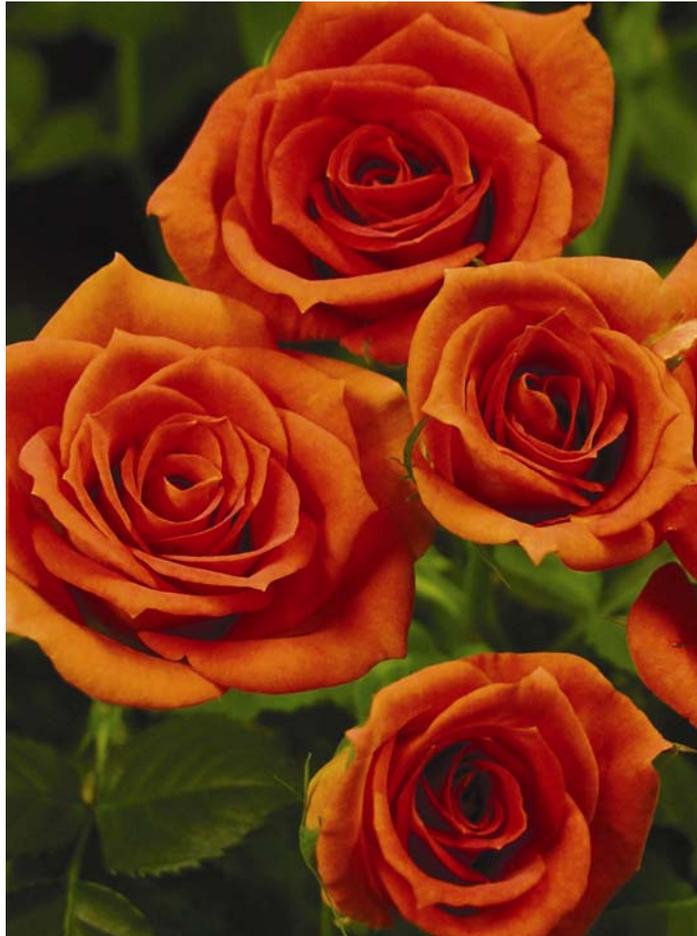

Dansk Gartneri

Tal om gartneriet 2008

Indholdsfortegnelse

Tendenser	3
Struktur	3
Økonomi	4
Eksport	6
Holland	7
Tabeller	8
Tabel 1 - Antal virksomheder med væksthushproduktion	8
Tabel 2 - Areal med væksthushproduktion og drivareal på friland, 1.000 m ²	8
Tabel 3 - Gartneriarealets geografiske fordeling 2005, 1.000 m ²	8
Tabel 4 - Antal ejendomme og areal fordelt efter størrelse, 2005	8
Tabel 5 - Udviklingen i ejendomsstrukturen	9
Tabel 6 - Væksthusenes alder, 2005	9
Tabel 7 - Frilandsgartneri, virksomhedernes areal og antal	9
Tabel 8 - Areal med frilandsgrøntsager, i ha	9
Tabel 9 - Gartneriets bruttofaktoringkomst, i mio. kr.	10
Tabel 10 - Sektorregnskab for gartneri, i 1.000 kr. pr. bedrift	10
Tabel 11 - Væksthushgartnerier fordelt efter energiforsyning samt brændselsforbrug, 2005	10
Tabel 12 - Eksporten af blomster og planter fordelt på lande, i 1.000 kr.	11
Tabel 13 - Eksporten af udvalgte gartneriprodukter, i 1.000 kr.	11
Tabel 14 - Hollands eksport af gartneriprodukter, i mio. kroner	11
Tabel 15 - Hollands eksport af planter fordelt på lande, i mio. kroner	11
Tabel 16 - Hollands væksthushareal, i ha	12
Tabel 17 - Hollands frilandsareal, i ha	12
Tabel 18 - Antallet af væksthushgartnerier i Holland	12
Tabel 19 - Forbruget af planter og snitblomster i Europa, 2006	12

Tendenser

Antal gartnerier med væksthushproduktion		↘
Bruttofaktorindkomst	↗	
Driftsresultat på den enkelte bedrift	↗	
Priser	↗	
Eksport		↘
Hollands væksthushareal	→	
Hollands eksport	↗	

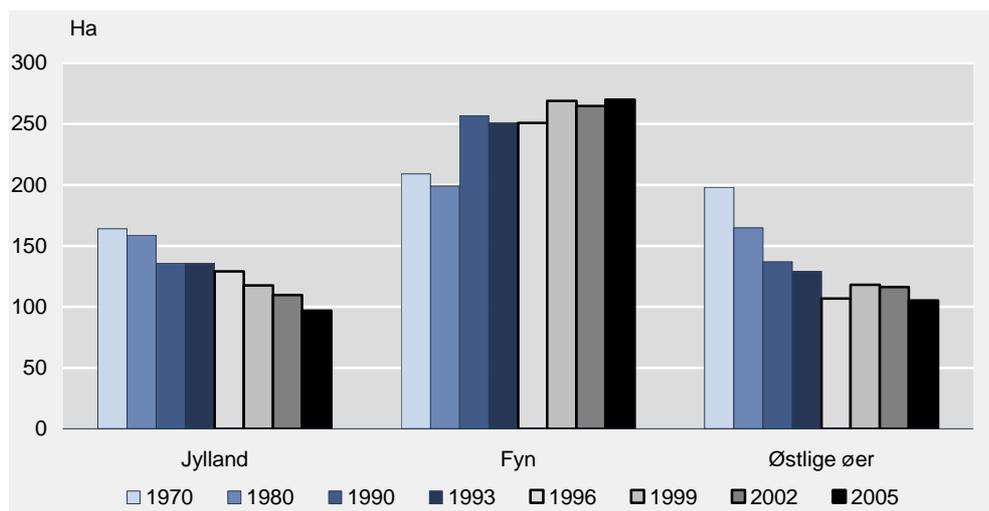
Struktur

Færre men større bedrifter

Der var 503 gartnerier med væksthushproduktion i 2005. Det er næsten 21 pct. færre end i 2002 og 42 pct. færre end i 1993. Væksthusharealet er dog er *kun* faldet med 4 pct. siden 1993. De tilbageværende bedrifter er blevet større, hvilket kan ses ved at antallet af bedrifter med et areal på over 20.000 m² steget fra 31 til 40 stk. fra 2002 til 2005, mens antallet af mindre bedrifter er faldet. I 2005 stod blot 10 pct. af gartnerierne for driften af knap halvdelen (47 pct.) af det drevne areal.

Geografisk set, er der fortsat en tendens til, at væksthusharealet flytter fra Jylland og Østlige øer til Fyn.

Figur 1 **Udviklingen i væksthusharealets geografiske placering**

Kilde. Danmarks Statistik

Flest potteplanter

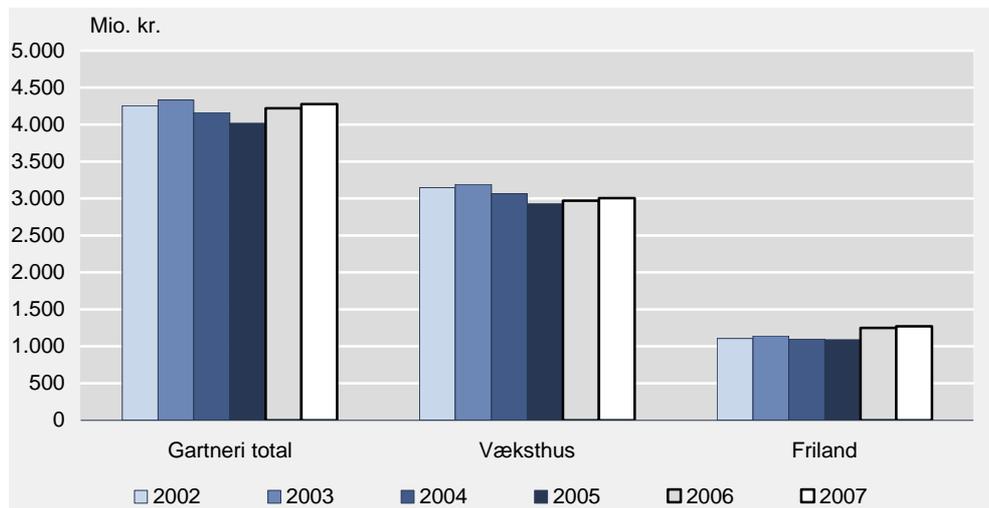
Størstedelen af det benyttede væksthushareal blev i 2005 brugt til potteplanter (60 pct.), mens der blev dyrket grøntsager på 24 pct. af arealerne. Arealanvendelsen er nogenlunde den samme som i 2002, de største udsving er arealanvendelsen til snitblomster (-23 pct.) og planteskolekulturer (+21 pct.) under glas.

Økonomi

Faldende bruttofaktorindkomst

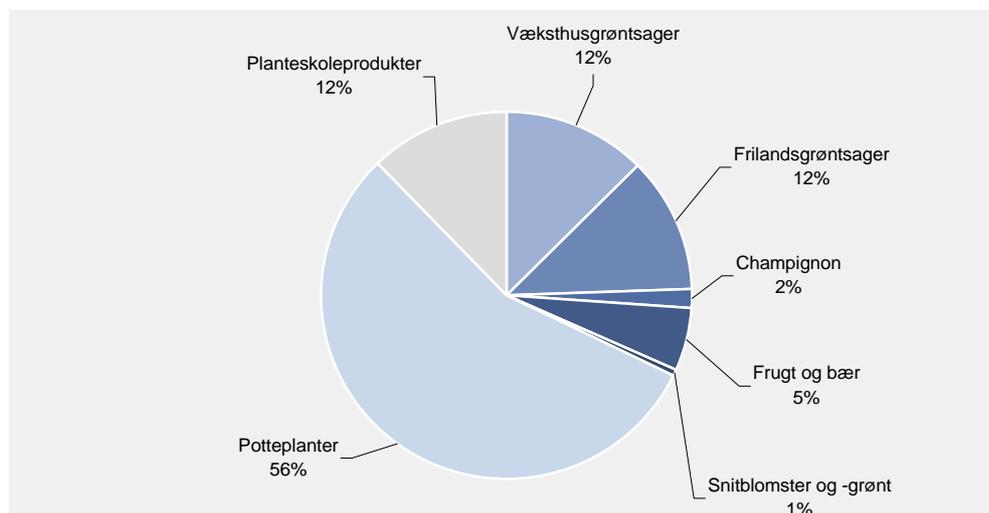
Gartnerierne havde i 2007 en bruttofaktorindkomst på 4,3 mia. kr. Dette er ca. 1,3 pct. mere end året før. Værdien ligger især i produktionen af potteplanter, som står for 56 pct. af bruttofaktorindkomsten. Over de sidste 5 år er den samlede bruttofaktorindkomst faldet med 1,3 pct. Faldet er dog ikke jævnt fordelt. For snitblomster (-58,5 pct.) og champignon (-28,7 pct.) har faldet været markant større de seneste 5 år. Samtidig har der været betydelig vækst for frugt og bær (20,3 %).

Figur 2 **Udvikling i bruttofaktorindkomst**

Kilde. Danmarks Statistik

Figur 3 **Bruttofaktorindkomstens fordeling 2006**

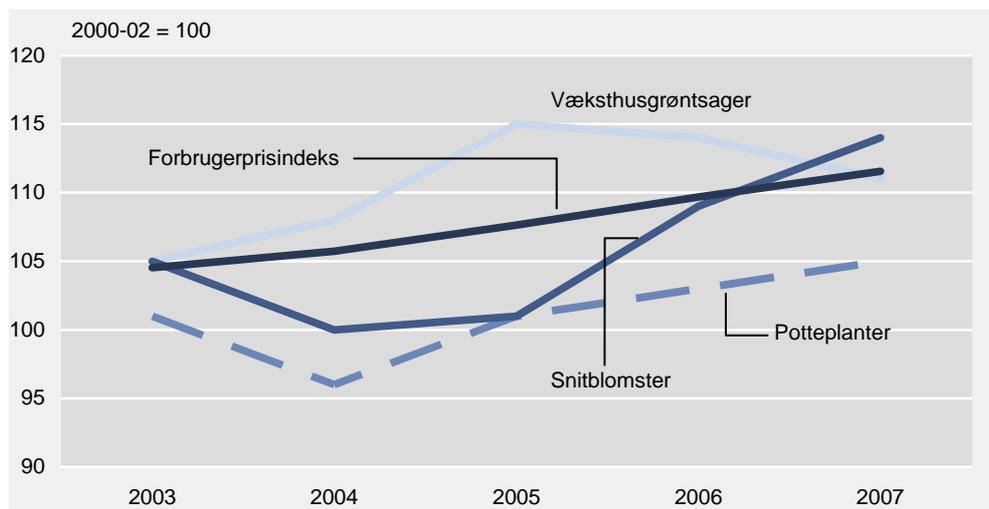

Kilde. Danmarks Statistik

Stor spredning i driftsresultatet

Regnskabsstatistikken fra Fødevarøkonomisk Institut (FØI) viser en fremgang fra 2005 til 2006. En gennemsnitlig gartneribedrift havde i 2006 et driftsresultat på 349.000 kr., mod 308.000 kr. i 2005 – en fremgang på lidt over 13 pct. Spredningen i driftsresultatet er dog meget stor for bedrifterne. Den bedste fjerdedel havde i gennemsnit et driftsresultat på 1.071.000 kr. i 2006, mens den dårligste fjerdedel havde et driftsresultat på -410.000 kr.

Figur 4 **Prisindeks for væksthushprodukter**

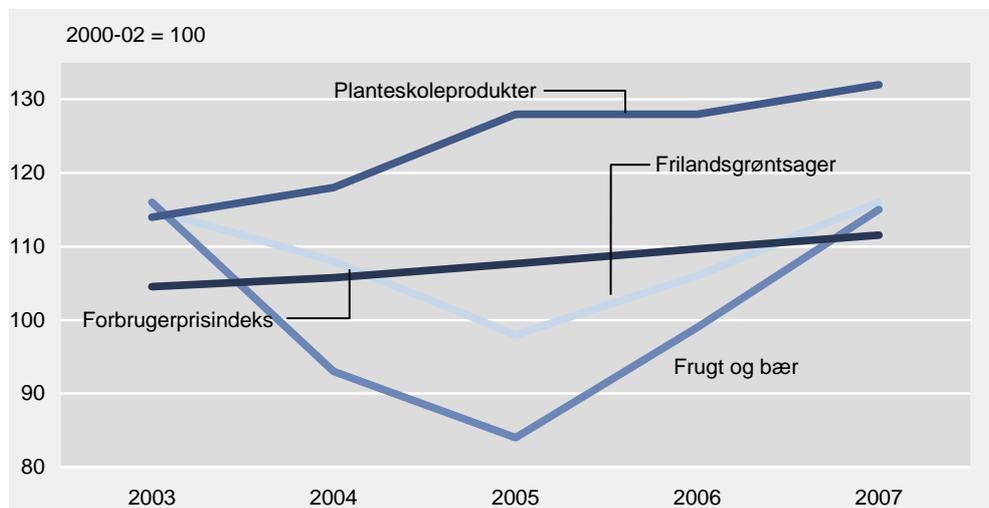
Kilde: Danmarks Statistik og Fødevarøkonomisk Institut

Priserne er på vej op

Priserne på væksthushprodukter har været opadgående de sidste par år, efter et dyk i 2004. I 2007 er det især priserne på potteplanter og snitblomster der er steget, mens prisen på væksthushgrøntsager er stagneret. Set over perioden 2003-2007, er der dog et efterslæb på prisen der opnås for potteplanter i forhold til den generelle prisudvikling i samfundet.

For frilandsgrøntsager og frugt har 2007 været et prismæssigt godt år. Prisen er stadig stigende. For planteskoleprodukterne er priskurven igen begyndt at sige efter en nul-vækst sidste år. Prisen herfor er i perioden 2003-2007 steget betydeligt mere end de generelle forbrugerpriser.

Figur 5 **Prisindeks for frilandsprodukter**

Kilde: Danmarks Statistik og Fødevarøkonomisk Institut

Energiforbrug

Forbruget af energi er fra 2002 til 2005 faldet fra 8.170 TJ til 7.544 TJ – et fald på knap 8 pct. Niveaueet for energiforbruget lå 26 pct. lavere i 2005 i forhold til 1996. Det faldende energiforbrug er sket indenfor alle brændselstyper undtagen elektricitet.

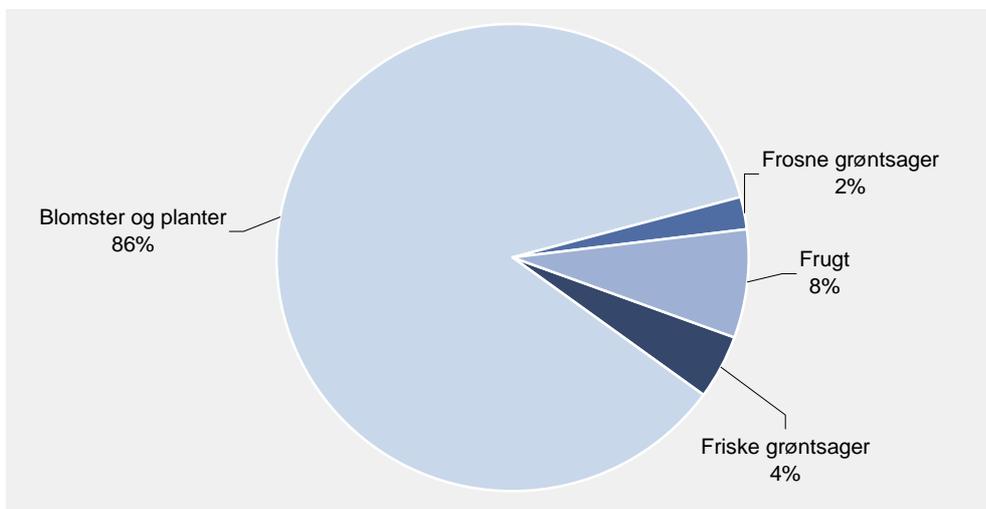
Det samlede energiforbrug er faldet primært pga. et samlet set mindre væksthushareal samt at energidnyttelsen er blevet bedre.

Eksport

Hovedeksport er blomster og planter

Danmarks eksport af gartnerivarer var i 2007 på 4,0 mia. kr. Dette er en fremgang på 14 pct. i forhold til 2005. Langt størstedelen af gartnerieksporten er blomster og planter.

Figur 6 Eksporten af gartnerivarer fordelt på produkter, 2007

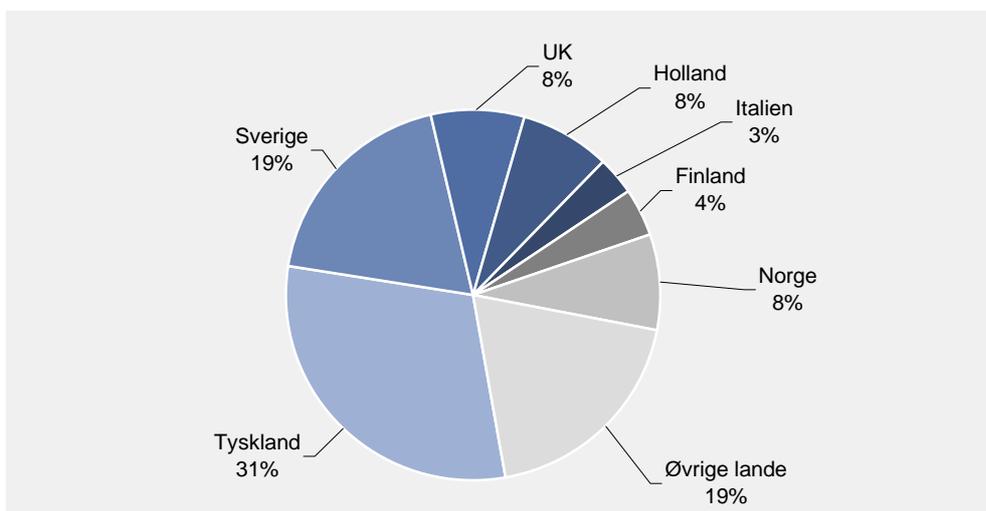
Kilde. Eurostat og Landbrugsraadet

Blomster og planter flytter fra Tyskland til Sverige

De største samhandelslande er Tyskland og Sverige, som aftager ca. halvdelen af eksporten af blomster og planter. Tyskland har i mange år været hovedaftager af danske blomster og planter, men eksporten til Tyskland er fra 2003-2007 faldet med 14 pct.

Eksporten til Sverige er i perioden 2003-2007 faldet med 1,2 pct., hvilket skal ses i sammenhæng med de tidligere års markante stigning.

Figur 7 Eksporten af blomster og planter fordelt på lande, 2007

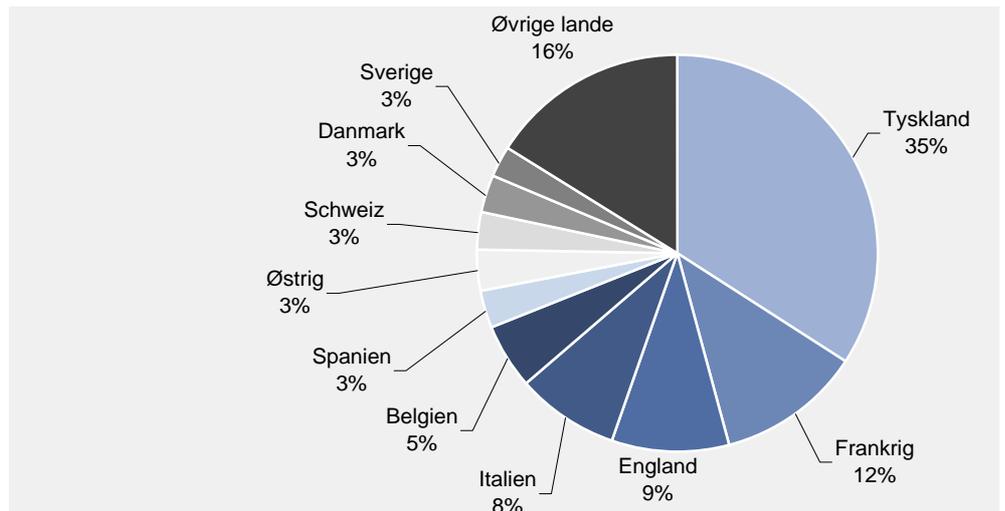
Kilde. Eurostat og Landbrugsraadet

Holland

Strukturen i Hollandsk væksthus- og frilandsgartneri er forskellig fra dansk gartneri. Udviklingen mod færre, men større bedrifter kan dog genfindes.

Hollands væksthusareal er nogenlunde konstant, men fordelingen har rykket sig lidt i perioden 2003-2007, således at der dyrkes flere grøntsager og pottedplanter – men færre snitblomster. Hollands frilandsareal med grøntsager, frugt, blomster og blomsterløg er faldet fra 2006 til 2007. Kun arealet med planteskoleprodukter er steget fra 15.346 ha til 16.185 ha i perioden.

Figur 8 **Hollands eksport af planter fordelt på lande, 2007**

Kilde. Dutch Floricultural Wholesale

Holland eksporter for 90 mia. kr.

Hollands eksport af gartnerivarer var i 2007 på ca. 90 mia. kr. – hvilket er over 20 gange mere end Danmarks eksport. Største eksportvarer er grøntsager og snitblomster, som udgør henholdsvis 33 og 28 pct. af den samlede gartnerieksport.

Hollands eksport af planter er steget med 20 pct. fra 2003-2007 og var i 2007 på 13,9 mia. kr. De største handelspartnere er på lige fod med Danmark de lande der geografisk set ligger tættest på Holland. Tyskland er største aftager (34 pct.) af hollandske planter. Andre store aftagere er Frankrig (12 pct.) og England (9 pct.).

Tabeller

Tabel 1 - Antal virksomheder med væksthushproduktion

	1993	1996	1999	2002	2005
Væksthushproduktion i alt*	869	780	707	633	503
Grøntsager	237	263	206	182	142
Snitblomster og -grønt	117	85	55	48	31
Potteplanter**	634	601	551	472	359
Udplantningsplanter**	198	186	171	163	130
Planteskoleplanter	47	48	47	53	46
Anden benyttelse	46	21	24	27	42
Med drivareal på friland	108	106	84	101	83

* Ekskl. Gartnerier med et væksthushareal på mindre end 1.000 m². I 2005 i alt 94 gartnerier.

** Dobbeltregistrering forekommer.

Kilde: Danmarks Statistik, 2008-tal offentliggøres i 2009.

Tabel 2 - Areal med væksthushproduktion og drivareal på friland, 1.000 m²

	1993	1996	1999	2002	2005
Glasdækket areal*	4.939	4.894	4.946	4.909	4.750
Grøntsager	1.108	1.166	1.233	1.179	1.146
Snitblomster og -grønt	321	250	140	84	66
Potteplanter	2.977	3.073	3.103	3.029	2.833
Udplantningsplanter	384	408	343	420	450
Andet	278	231	345	196	255

* Ekskl. gartnerier med et væksthushareal på mindre end 1.000 m².

Kilde: Danmarks Statistik, 2008-tal offentliggøres i 2009.

Tabel 3 - Gartneriarealets geografiske fordeling 2005, 1.000 m²

	Østlige øer	Fyn	Jylland	Hele landet
Væksthushareal	1.056	2.717	975	4.750
Grøntsager	622	451	73	1.146
Afskårne blomster og snitgrønt	31	27	8	66
Potteplanter	209	1.945	678	2.833
Udplantningsplanter m.v.	107	214	129	450
Andet	87	80	87	255

Kilde: Danmarks Statistik, 2008-tal offentliggøres i 2009.

Tabel 4 - Antal ejendomme og areal fordelt efter størrelse, 2005

	Ejendomme			Areal		
	Antal	Akk.	Akk. pct.	1.000 m ²	Akk. 1.000 m ²	Akk. pct.
1.000 - 1.999 m ²	56	56	13	117	117	2
2.000 - 4.999 m ²	149	205	49	573	690	15
5.000 - 9.999 m ²	106	311	74	809	1.499	32
10.000 - 14.999 m ²	47	358	85	622	2.121	45
15.000 - 19.999 m ²	21	379	90	361	2.482	53
20.000 m ² og herover ...	40	419	100	2.241	4.723	100

Kilde: Danmarks Statistik, 2008-tal offentliggøres i 2009.

Tabel 5 - Udviklingen i ejendomsstrukturen

	1999		2002		2005	
	pct. af ejendom	pct. af areal	pct. af ejendom	pct. af areal	pct. af ejendom	pct. af areal
1.000 - 1.999 m ²	18	4	16	3	13	2
2.000 - 9.999 m ²	65	41	65	38	61	30
10.000 - 19.999 m ²	12	20	13	22	16	21
20.000 m ² og herover ..	5	35	6	37	10	47

Kilde: Danmarks statistik, 2008-tal offentliggøres i 2009.

Tabel 6 - Væksthusenes alder, 2005

	0-9 år	10-19 år	20 år og derover	I alt
1.000 m ²	1.031	1.506	2.184	4.722
Antal bedrifter	71	114	318	503

Anm. Den enkelte bedrift er kun medtaget en gang og placeret i den aldersgruppe, hvor den har sit største areal.

Kilde: Danmarks Statistik, 2008-tal offentliggøres i 2009.

Tabel 7 - Frilandsgartneri, virksomhedernes areal og antal

	1999		2003		2007	
	Antal	Areal i ha	Antal	Areal i ha	Antal	Areal i ha
Grøntsager	1.210	10.329	1.109	9.783	1.046	9.817
Blomster incl. løg ...	124	194	105	150	76	161
Æbler	403	1.623	402	1.624	478	1.812
Pærer	289	431	276	457	298	465
Jordbær	568	991	524	805	544	1.135
Anden frugt og bær	292	472	329	648	399	887
Planteskoler	414	2.925	358	2.626	255	2.255

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 8 - Areal med frilandsgroenstager, i ha

	Konventionel		Økologisk	
	2000	2003	2000	2003
Efterårs- og vinterkål	244	288	27	17
Rødkål	99	161	28	12
Rødbeder	144	172	22	29
Gulerødder	943	960	619	218
Løg	830	1.381	112	85
Icebergsalat	177	177	33	32
Kinakål	230	181	9	2
Blomkål	373	407	33	8
Porrer	379	322	46	28

Kilde: Danmarks Statistik, 2009-tal offentliggøres i 2010.

Tabel 9 - Gartneriets bruttofaktorindkomst, i mio. kr.

	2003	2004	2005	2006	2007*
Væksthussektoren	3.087	2.976	2.857	2.892	2.932
Grøntsager	511	524	508	537	529
Snitblomster og -grønt	65	62	47	23	27
Potteplanter	2.511	2.390	2.302	2.332	2.376
Frilandssektoren	1.144	1.099	1.091	1.252	1.271
Grøntsager	489	466	481	543	521
Frukt og bær	190	193	189	206	229
Planteskoleprodukter	465	440	421	503	521
Champignon	101	87	70	76	72
I alt	4.332	4.162	4.018	4.220	4.275

* Foreløbige tal.

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 10 - Sektorregnskab for gartneri, i 1.000 kr. pr. bedrift

	2002	2003	2004	2005	2006
Bruttoudbytte	2.921	2.860	2.877	2.923	3.211
heraf væksthushgrøntsager	487	458	348	431	346
potteplanter	1.436	1.398	1.477	1.436	1.665
snitblomster og øvrig	35	26	33	38	73
væksthusproduktion					
frilandsgrøntsager	237	317	330	302	376
frugt og bær	105	81	87	88	69
planteskole	272	282	277	293	353
salg af el	120	101	119	119	83
Driftsomkostninger i alt	2.510	2.467	2.586	2.614	2.862
heraf plantemateriale	328	302	325	366	411
energi	317	309	328	376	379
afskrivninger	233	229	247	243	253
lønnet arbejdskraft	811	805	859	805	938
ejendomsskatter	9	11	11	11	8
Driftsresultat	411	393	292	308	349
1. kvartilgruppe	-159	-184	-351	-254	-410
4. kvartilgruppe	1.049	1.003	800	961	1.070

Kilde: Fødevarøkonomisk Institut.

Tabel 11 - Væksthusgartnerier fordelt efter energiforsyning samt brændselsforbrug, 2005

	Brændselstyper					Elektricitet	
	Fuelolie	Gasolie	Naturgas	Kul og koks	Fjernvarme	Brænde	
	tons	m ³	1.000 m ³	tons	1.000 m ³	tons	
Antal bedrifter*	84	80	63	80	102	10	419
Samlet energiforbrug	22.645	6.426	60.481	29.952	14.103	1.609	249.320
	1.000 GJ						
Samlet energiforbrug	915	231	2.359	758	2.365	20	897

* Bedrifter er medregnet, hvis mindst 70 pct. af energiforbruget til brændsel stammer fra én energikilde.

Kilde: Danmarks Statistik, 2008-tal offentliggøres i 2009.

Tabel 12 - Eksporten af blomster og planter fordelt på lande, i 1.000 kr.

	2003	2004	2005	2006	2007
Tyskland	1.057.597	916.688	700.276	898.364	763.526
Sverige	664.105	644.691	754.304	733.722	661.792
Norge	130.444	112.871	118.001	196.317	262.086
Holland	206.975	217.620	141.300	238.055	254.879
UK	365.780	323.002	226.013	211.217	233.905
Frankrig	187.036	172.404	83.366	226.810	163.915
Finland	120.616	122.620	147.605	157.289	140.170
Italien	185.064	150.726	156.846	154.529	113.032
Schweiz	94.006	83.544	90.487	90.753	77.118
Østrig	83.542	79.537	48.212	64.112	59.700
Belgien	45.294	30.072	20.716	43.491	41.736
Polen	38.311	23.299	31.597	34.570	39.121
Spanien	29.904	26.807	30.713	32.386	22.562
Total	3.302.206	3.002.229	2.633.269	3.183.431	2.932.743

Anm.: Ekskl. juletræer.

Kilde: Landbrugsraadet.

Tabel 13 - Eksporten af udvalgte gartneriprodukter, i 1.000 kr.

	2003	2004	2005	2006	2007
Potteplanter	2.516.330	2.286.057	2.111.901	2.414.805	2.025.850
Planteskoleplanter ...	431.062	446.359	291.109	530.878	738.061
Snitblomster	52.256	67.758	43.693	40.195	32.141
Løg	40.139	33.334	27.338	36.065	28.607
Andet	262.420	168.722	159.227	161.487	108.085

Anm.: Ekskl. juletræer.

Kilde: Landbrugsraadet.

Tabel 14 - Hollands eksport af gartneriprodukter, i mio. kroner

	2003	2004	2005	2006	2007
Snitblomster	22.417	22.735	23.421	24.119	25.144
Potteplanter	11.998	11.998	12.779	13.242	13.850
Grøntsager (friske)	25.874	23.614	24.990	24.047	30.098
Frukt (frisk)	14.434	16.136	17.438	18.995	21.074

Kilde: Central Bureau voor de Statistiek og Dutch Floricultural Wholesale Board.

Tabel 15 - Hollands eksport af planter fordelt på lande, i mio. kroner

	2003	2004	2005	2006	2007
Tyskland	625	4.613	4.827	4.697	4.718
Frankrig	184	1.459	1.543	1.580	1.627
England	153	1.187	1.229	1.280	1.314
Italien	123	978	1.036	1.121	1.151
Belgien	76	610	630	650	715
Spanien	39	330	401	436	441
Østrig	50	394	408	432	452
Schweiz	45	323	368	409	418
Danmark	45	386	411	379	428
Sverige	36	297	311	341	352
Øvrige lande	171	1.419	1.616	1.914	2.235
Total	1.547	11.998	12.779	13.241	13.851

Kilde: Dutch Floricultural Wholesale Board

Tabel 16 - Hollands væksthuseareal, i ha

	2003	2004	2005	2006	2007
Grøntsager	4.320	4.359	4.445	4.548	4.571
heraf tomat	1.257	1.353	1.396	860	1.545
agurk	639	623	631	638	617
Snitblomster	3.666	3.564	3.414	3.248	3.165
Potteplanter	1.819	1.885	1.927	1.875	1.883
heraf blomstrende	737	767	788	837	840
grønne	575	573	589	548	551
Udplantningsplanter	507	543	550	489	486
Totalt væksthuseareal ..	10.539	10.395	10.540	10.381	10.374

Kilde: Central Bureau voor de Statistiek

Tabel 17 - Hollands frilandsareal, i ha

	2003	2004	2005	2006	2007
Grøntsager	45.725	43.005	41.433	26.329	24.416
Frukt	18.773	18.717	18.568	18.655	18.981
Blomster	2.607	2.528	2.513	2.603	2.573
Planteskoleprodukter ...	13.151	13.749	14.576	15.346	16.185
Blomsterløg	24.538	23.520	22.987	23.515	23.655

Kilde: Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel 18 - Antallet af væksthusegartnerier i Holland

	2003	2004	2005	2006	2007
Grøntsager	2.825	2.652	2.547	2.400	2.209
heraf tomat	543	538	531	452	468
agurk	441	404	399	381	346
Afskårne blomster	3.961	3.705	3.205	3.110	2.807
Potteplanter	2.388	2.373	2.298	2.068	1.966
heraf blomstrende	850	838	815	797	755
grønne	713	713	698	585	571
Total	9.458	8.991	8.602	8.020	7.399

Kilde: Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel 19 - Forbruget af planter og snitblomster i Europa, 2006

	Planter		Snitblomster		Total
	Kroner pr. indbygger		Mio. kroner		
Tyskland	358	268	51.941		
England	97	350	27.267		
Frankrig	149	224	23.095		
Italien	89	209	17.582		
Holland	238	402	10.251		
Spanien	89	164	11.145		
Schweiz	320	611	6.519		
Sverige	350	283	5.699		
Belgien	216	291	5.066		
Norge	462	462	4.619		
Danmark	305	343	3.241		
Finland	291	261	2.757		

Kilde: AIPH